

executionem effectivam procedentem, notoriā vim facere, & protellatus Regium, & salubre auxilium violentiæ, obtinere debet, nempe vim fieri, & innovata reponere. Limita tamen hanc regulam, ut 252 procedat in foro Ecclesiastico indisciplinè, & in seculari quoad judices inferiores: secūs tamen quoad supraim tribunalia, Regisque pratoria, in quibus praxis, & confutatio obitum, ut decretem relaxationis carcerati non suspendatur per supplicationem emissam, imò ea non obstante reus sole relaxari, & hoc jure utimur, licet juris regulari sit in oppositum.

253 Ego autem hanc conclusionem libenter limitarem, secundò, etiam in iudice Ecclesiastico, & secularibus inferioribus, ut minime procedat, quando reus relaxatur ex capite innocentia secundum ea, que supra, hoc in capite diximus ex leg. nullus, Cod. de exhibendis reis, leg. pro quo pane, §. 1. ff. de manumissionibus, Hippolyti de Marfil, in pract. crim. §. attingam, num. 16. Pari de Puteo de syndic. versiculo fidejusor officialium, cap. 3. si iudex malficiorum, numero 12. Roderico Xarez in tractatu de fide, in causa crim. num. 25. & pluribus relatis à Menoch de arbitrio causa 303. num. 36. Julio Claro in pract. crim. qu. 46. verbo pariter, &c. & ex aliis sursum adductis: nam si conclusa causa, & dictis testificata in iudicio reus innocens ex actis ipsius evidenter confat, & appareat innocens, quid spectandum est, nisi ut ipse statim relaxetur? Postquam tam clare de sua innocentia docuit, in quo cessat periculum fugæ, & penz evitande, cum si in causa abolitionis portus, quam condemnationis, quod æquum & humanum est. Si autem alio capite, aliae ratione, pùa, iurisdictionis, perlonz, ordinis, &c. relatus fuerit, procedat conclusio in regula prædicta, in quibus juris rigor est servandus.

254 Et quod autem, que hucusque diximus, non inutiliter in hoc loco proxim offerant, & in dubium revocatio bo: an si in casibus, in quibus appellare posse diximus ab injuria carceratione, & detentione, quibus omnino debet iudex Ecclesiasticus deferre, quòd si fecerit, & per viam violentiæ ad curiam caufa hec trahatur, indubitate est, esse declarandum, vim facere, deferatque, & reponat omnia facta post appellationem, & intra tempus ad appellandum, an iudex ipse Ecclesiasticus, cui Regia provisio ordinaria hujus decreti virtute intimatur, simili cum delatione debet captum reponere, sic carceratum appellatum relaxare & facit dubium: nam cum hoc genus gravaminis habet tractum successum, & quotidie gravet, inde est, ut etiam post appellationem ab injusta carceratione emissam gravamen duret, & ita illud, tanquam innovatum, & attentatum, debet reponere, & relaxare, ex qua ratione non defuit, qui hanc partem veram esse dixerit.

255 Quod tutum mihi nullo modo videtur, nec jure probable, ad quod suppono, quod aut appellationem ab injusta carceratione consideramus, antequam mandatum de capiendo effectum habeat, & isto casu speciale est, ut non obstante appellatione ab ipso mandato capture sequatur, nec tunc dicunt aliquid iudicem contra eum novare, nec attendere, ex eo quòd ius publicum, & suum tueri videatur. Guido Papæ in decisionibus Delphina, deci. 23. Franc. Marc. deci. 915. incipi quero an pendente, n. 4. Cardin. Tuschus conclus. 101. n. 11. & titulum nihil novari appellatione pendente, hoc in casu ex confutidine locum non habere, tenet Julius Clarus in pract. crim. q. 46. num. 2. & favent ea qua diximus cap. præcedenti, circa appellationem à cito ratione reali, ubi plures alios recitavit: ita illum titulum limita etiam Guido Papæ decisione 25. si quis incarceraretur, dicens, quòd licet carceratus non conservetur in eo statu libertatis, in quo erat tempore appellationis, non ideo secula capture innovatum est, nee

ut tale venit revocandum, idem tenet Lancel. de attent. 2. part. cap. 12. limit. 33. posf. num. 4. idem Lancelotus ibid. I. cap. 12. amplia. 4. in praefatione, n. 21. & 22. & talis capture & detentio post appellationem content. 256 dit ad faciliorem ejus, & cause expeditionem, ut bene advertit Alciatus consilio 16. incipit licherit, sub n. 4. lib. 7. & idem Lancelotus ubi proxime, d. ampliatione 4. numero 22. Prosp. Farinacius lib. 2. pract. crim. quæst. 33. n. 21. ubi plures referit.

Et quando iudex aliquid post appellationem fecerit, quod in faciliorem causæ, & appellationis tendat, nee est attentatum, nec ut tale venit revocandum, imò jure optimo sibi permisum est, textus est in cap. cum teneatur, de appell. Petrus Dueñas in reg. 42. limi. 17. Franc. in d. c. cum teneatur, in 2. nota. Augu. Berouli consilio 45. in causa 2. lib. 3. textus & reg. in verbo distinctus, in c. 2. de matrimonio contra interdictum Ecclesiæ, & ibi Abb. ult. nota. & Joan. Andr. facit text. in c. uia, & ibi Abb. n. 2. de sponsa duorum, Franchus in c. sollicitudinem num. 3. de appellatio. Parilis n. 54. incipit in iof. judicio, n. 2. lib. 3. Rota dec. 4. alia 390. si deferatur, de sequestr. posf. & fructuum novis, & decisi. 11. alia 349. nota quod si deferatur, ergo cum non sit hæc secura capture, attentatum, nec innovatum, juxta quæ dicta sunt non aliquo modo revocatur à jure; inob a eo permisum est, minus rectè dicimus, ut virtute provisionis ordinariæ debet reus relaxingando reponi, cum intentio provisionis non tendat, nisi ad attentata, & innovata in praeditum appellationis facta, contra canonum, & Conciliorum statuta, & decreta, ut probavimus in 1. & 2. c. prima pars, & vide quæ in specie hujus difficultatis latè dixi iupr. prima pars. cap. 2. §. 1. a. n. 22. cum pluribus sequentibus.

Pro quo facta declaratio Cardinalium super Concilio Trident. ief. 24. de reformatione, c. 20. versicul. ab ista separari nequit, ibi: Intelligitur etiam de gravamine indebita carceratione, & ordinarius tenetur huic appellationi deferre, & finere processum, interim tamen reo remanente in carceribus, donec iudex appellationis causæ cognitæ aliud iussifit. Idem dictum fuit per interpres Concilii Trident. 4. parte decisionum novissimarum, que simul sunt inter declarationes Cardinali: Congregatio Concilii sensit gravamen indebita carcerationis esse ex his, quæ per appellationem à definitiva reparari nequeunt: ideoque ab eo ante definitivam appellare licet, ex decreto, cap. 20. circa princip. & ordinarius teneri huic appellationi deferre, interim tamen reo remanente in carceribus, donec iudex appellationis causæ cognitæ, aliud iussifit, &c. quæ adinvenit videtur transcripta, & pondera, quia simul & deferre, & detinere jubent, cujus specialitas, & intentio ex supradictis pendet, & vide Scacciam de appellatio. quæst. 17. memb. 1. num. 165. & quæst. 20. num. 26.

Aut enim appellatione consideramus emissam posse 259 quam est definita capture in defectum deductum, & sic ab ipsa detentione injusta, postquam ipse appellans captus fuit, effecti: tunc enim minus dicenda est capture attentata, & ideo post appellationem reus relaxandus non est, ut tener Speculator in titulo de appellat. §. novissime, in princ. versiculo tertius si condemnatus, quem sequuntur Vitalis in tract. de clausu in clausu, n. 1. & titulum nihil novari appellatione pendente, hoc in casu ex confutidine locum non habere, tenet Julius Clarus in pract. crim. q. 46. num. 2. & favent ea qua diximus cap. præcedenti, circa appellationem à cito ratione reali, ubi plures alios recitavit: ita illum titulum limita etiam Guido Papæ decisione 25. si quis incarceraretur, dicens, quòd licet carceratus non conservetur in eo statu libertatis, in quo erat tempore appellationis, non ideo secula capture innovatum est, nee

& quando sit relaxandus appellans: hoc tamen vglim intelligas, procedere non jure speciali ex rationibus de quibus in causa superiori, sed jure ordinario, ut ita dicam, & communi, ex eo quia natura appellationis ea est, ut omnia conservet in eodem statu, quo erat tempore appellationis emissæ, textus in L. ibi, integer emit flatus, &c. ff. nihil novari appellatione, textus in dict. c. 1. ut late pendent nihil inn. c. 1. de re judicata, cap. veniens, de iurejurando, ergo cum appellans tempore appellationis, le incarcerated invenit, a quo emit appellationis, sola ipsa appellatio non erit sufficiens, & talis potest, ut factum inficiat absque superioris cognitione, & opere, ut ex pluribus alii dicunt Prosp. Farin. d. 2. tomo, quæst. 33. n. 21. nulli enim appellationi hæc est attributa potest, ut ante eum gesta attentata ju vocet, nec ex ea caula revocet, nisi per viam ordinariam appellationis fecutæ, coram superiori bene apppellatum, & male iudicatum decidatur, & quando factum præcedat appellationem, vel tempus eius proponenda, non dicitur attentatum: text. in cap. non solum, de appellat. in 6. & ideo cum capture præcedat appellationem, juxta regulas juris, in eodem statu esse debet, qui attentatum non est: imò si post appellationem hoc casu captus appellans relaxetur à carcere, ita relaxatio respectu promotoris fiscalis, vel accusatoris erit attentatum, & innovatum, & cum alteretur natura appellationis, omnia in eodem statu conservantur, ut post hæc scripta considerante inventi Lancel. Robertum hanc limitantur in tra. de attent. 2. part. cap. 12. lim. 33. n. 3. qui non immixtio dannat Doctores iupr. relat. putantes, hoc etiam procedere jure, & ratione speciali, idemque adscribentes pro fallentia ad regul. nihil novari appellatione pendent, cum primò ponit detinio in carcere post appellationem ab eo emissam prædictam regulam per omnia umitur, quod verum est, vide etiam Sca. de app. q. 17. q. 57. lim. 57. memb. 1. n. 162. fol. 194.

260 Si igitur ut viles, in utroque casu detinio incarcerated post appellationem ab injusta captura emissam, nec attentatum, nec species ejus dicatur: sed proveniat ex iuri præcepto, & natura appellationis ejusdem, in ea nullo modo poterit verificari provisio ordinaria in illa particulari, y repongo lo hecho despues de apelacion, &c. cum de attentatis intelligentia non alter, quod si secus putaret verum, magnum absurdum sequeretur; nam si appellans relaxatur ex curia decreto, ad quid deferre appellatione à capture iubet; quid posset ex ea ulterius consequi coram superiori, & ad quem effectum delatam appellationem profecturus est, cum nullum ex ea potest fructum consequi, & tali appellatio nec admittenda, nec profunda est, quia revocato gravamine, à quo appetetur per judicem inferiorem rem, non interest appellantis appellationem profectui textus in i. a. iudice, ibi, & ipse in termino gravamen revocaverit cum effectu, poterit ex tunc liberè in causa procedere, ac si appellatio interposta non fuisset de 261 appell. in 6. dicti ibi gloss. verbo non fuisset, quia cœlante gravamine celare debet appellatio, text. in c. cum cœlante appellat. quia interesse non habet: ita eleganter loquitur Philip. Franc. in d. cum cœlante, §. lim. adf. 268 nem vers. amplius intellige omnia præcedentia fol. 71. à tergo, generali enim est, ut appellatio emissia per eum, cuius non interest, dicatur frivola: ita tenet Fulg. conf. 165. n. 2. ubi latè Card. Tusc. conf. 396.

262 Ceterum aliud & intolerabile absurdum, ut superioris iurisdictio hac via usurpet, intronimatis se de meritis caufæ, & ejus iustitia directè cognoscere; quod a nobis abiit: hujus etenim cognitio ad superiorem de appellatione cognoscentem pertinet omni iure, & ei in curia attente referenda est, ut judicat illa verba prædictæ declarationis Cardin. & decisionis

Rota ibi, teneri huic appellationi deferre, interim tamen reo manente in carceribus, donec iudex appellatio causæ cognitæ, aliud iussifit, & sic supremi auditores de appellationis delatione current, non autem de relaxatione capti, quia hæc debet à superiori appellationis judge pendere. Laus Deo.

CAPUT V.

Ab excommunicatione, suspensione, vel interdicto, eorumque relatione, an iudex vim committere dicetur, appellationis emissa non deferendo, & quid à suspensione, vel depositione beneficii, vel temporalia recipientibus.

SUMMARIUM.

- 1 Excommunicatio, suspensiō, & interdictum sub censura verbo comprehenduntur.
- 2 Excommunicationis sententia dicitur interlocutoria.
- 3 Ab excommunicatione appellatio non suspendit ejus effectum quia secum executionem, & ligamentum trahit.
- 4 Declaratio præcedens excommunicationis etiam post appellationem fieri potest.
- 5 In prohibienda appellatione ab excommunicatione variæ loquuntur Dolores, & canit legendi.
- 6 & 7. Appellatio ab excommunicatione, & alii censurae non suspendit, sed devolvit, & quid devolutio operetur.
- 8 Excommunicationis sententia conditionalis suspenditur per appellationem subiectam.
- 9 & 10. Etiam potest accedere conditione, quia excommunicatus appellans non ligatur.
- 11 Dicitur nisi postea in sententia illam reddit conditionalem.
- 12 Excommunicati declaratio, & publicatio fieri potest post appellationem ab excommunicatione pura.
- 13 Denuntiatio sibi auctorita, consecutiva ad excommunicationem, & sic fieri potest appellatione pendente.
- 14 Excommunicatus purus per denuntiacionem amplius non intell. gitur, nec excommunicati non aliquid addit.
- 15 Denuntiacionis præcis, & affigendi larones, & cedulone Romana Curia, remissive.
- 16 & 17. Denuntiacionem per quam excommunicatus appellans plus ligetur, prout aggravatio, & reaggravatio, facere iudex requirit.
- 18 A precepto sub pena excommunicationis licita est appellatione jupr. sive.
- 19 A communata excommunicatione licet suspensiō appellare.
- 20 A comminatione judicis executiva gravaminis illativa appellatur suspensiō.
- 21 Excommunicatio post appellationem legitimam est nulla, & attentata.
- 22 Excommunicatio post legitimam appellationem, cum nulla sit potest clericus celebrare ab iuris regularitate.
- 23 Appellatio a censuris nullis licita est.
- 24 A monitoriis datis ubi danda non sint, appellatur licet, quia si alius, per quem futurum designatur gravamen.
- 25 A repositione petitæ & negata, & censuris nullis licita est appellatio.
- 26 Excommunicatio & alia censura, quibus casibus dicuntur nullæ, aut injustæ, remissive.
- 27 Excommunicatio alius est executivus.
- 28 Excommunicatio nulla non ligat, & recipit appellationem.
- 29 A monitorialibus literis ad effectum revelationis de negatis licet appellare.
- 30 Monitoriales literæ ad effectum revelationis quinque requirent registra, ut quæcum relaxari.

192 De Regia Protect. vi oppress. appell.

- 31 Monitorialium literarum ad effectum revelationis, materialia qui traientur.
 32 A declaratoria excommunicacionis appellatio suspedit, nec appellans interim vitandus est, nec publicandus.
 33 A declaratoria aliquem incidit in excommunicacionem est licita appellatio.
 34 A declaratoria appellatio, & ab ipsa excommunicatione in quo differat.
 35 & 36. A declaratoria incursum censoriarum appellatio impedit denuntiationem, & publicationem & causat attentatum, & vim fieri decernendum.
 38 A declaratoria super factu notorio, aut in executionem obligationis Cameralis, aut rei judicata appellatio non suspendit.
 39 A declaratoria incursum censoriarum in executionem obligationis cameralis appellatio non impedit denuntiationem, & publicationem, & declarationem.
 40 Interdictum Ecclesiasticum quomodo, & quibus interponatur.
 41 Interdicta Ecclesiastica quibus priventur.
 42 Interdictum ingressus Ecclesie, quod, & cuius effectus.
 43 Interdictum ingressus Ecclesie an impediat exercitium jurisdictionis.
 44 Interdictum ingressus Ecclesie quando pro contumacia aut pro crimen imponatur, & an ex eo devenetur sepultura.
 45 Suspensio an major sit interdicto ingressus Ecclesie.
 46 Suspensio quando absque citatione fuerit monitione ferenda non est.
 47 Suspensio imposta pro delicto, necessaria pro alimentis ex beneficio praeflatur suspensio, non tamen quando pro contumacia.
 48 Suspensio ab usu ordinis an possit cetera exercere.
 49 A suspensiō, & interdicto sicut & ab excommunicatione admittitur appellatio.
 50 & 51. Suspensio, interdictum, & excommunicatio, equiparantur a jure quod appellationis prohibitum, aut admissionem, & alios effectus, & quales.
 52 Absolutio, & relaxatio ad cauelam potest fieri in omni sententia censure.
 53 Excommunicatio feritur in personam, non in locum.
 54 Suspensio, & interdictum quod appellationis effectum eisdem ampliatione, & limitatione patiuntur, quas excommunicatio.
 55 Casus duo equiparari, à jure dispositum in uno, in altero conferit dispositum etiam in materia quantumcumque odiosa.
 56 Equiparatorum idem est jus, ubi militat eadem ratio.
 57 & 58. Suspensio, aut interdictum conditionale suspenderetur per appellationem, & impedit executionem.
 59 Condito non trahitur retro, quando aliquid resultat contra juris dispositionem.
 60 & 61. Excommunicatus, suspensus, aut interdictum potest iudex appellatione pendente fructus, & distributionibus private, & an ventur in repositione virtute decreti Regii redditur ratio.
 62 Fructus suos non facit excommunicatus.
 63 Etiam in sententia censoriarum nihil sit de fructibus dictum, quia abduc iudex excommunicatum illis privare potest.
 64 Excommunicatus privatus fructibus appellatione pendente illos non recuperat per viam attentati, sed querela, etiam si obireat excommunicationem suis fei injuriam.
 65 Delegatus posquam detulit appellationem à censoris, non potest procedere ad denuntiationem, nec fructuum privationem, seu declarationem, vel posquam superior appellationem admisit.
 66 & 67. Absolutio censoriarum non suspendit per appellationem.
 68 Per absolusionem ab excommunicatione magis consu-

Absolutio

Pars II. Cap. V.

- 117 Absolutionem ab excommunicatione alteri potest committere iudex Ecclesiasticus.
 118 Absolutio ab excommunicatione delegata non subdelegatur.
 119 Delegabile est quidquid est cognoscibile iure canon.
 120 Mulier non cogitur absens ad locum iudicij pro absolutione accedere.
 121 Mulier est privilegium juris communis, ne cogatur personaliter comparere, sed per maritum, aut procuratorem audi debet.
 122 Beneficium juris communis à iudice denegante licita est appellatio.
 123 Suspensus, vel interdictum respiciens temporalia suspenditur per appellationem.
 124 Interdictum ingressus civitatis, vel palatii, vel suspensus à beneficio suspenditur per appellationem.
 125 Suspensus ab usu pallii appellatione pendente potest eo usi.
 126 & 127. Suspensus ab usu pallii celebrando nullam irregularitatem incurrit.

Cum excommunicatio, suspensio & interdictum sub eadem verbi significazione, nempe, censuræ, comprehendantur, iuxta textum in cap. quaterni, de verbis sig. Philippus Franch. in cap. ad hoc quoniam, de appellat. & ibi Holtiens. & Joann. Andri. in cap. cupientes, §. ceterum, verbo suspensus, de sententiæ excommunicatio. communiter approbata a Panormi. & aliis Doctoribus in cap. nuper, de sententiæ excommunicatio. Xuarez de censuris disputat. 7. fol. 3. num. 2. Villalobos in sum. tomo 1. tractat. 17. difficult. 18. sub numer. 4. Azeved. in l. 1. num. 18. cum sequentibus, titulo 5. libro 8. recopil. dicentes, quod cum ista omnes sint poenæ spirituales, merito sub uno vocabulo scilicet, censura, omnes tres sententiæ continentur, qua quidem eidem serè reguli, & limitationibus subiectiorunt, ac ideo pariter illas tres sub uno capitulo delibendarunt, & tractandas, esse censui.

2 Eo ut cum distinctione procedamus, de singulis tractemus, & prius de excommunicatione, cuius sententia licet interlocutoria sit, videaturque appellationem admittere, quia continet gravamen irreparabile, ut testatur Bernard. Diaz in reg. 39. Petrus Dacius in reg. 52. faller. 2. Azevedius in d. l. num. 18. dicentes quod haec sententia magis accedit interlocutoria naturæ, & esse sententiæ interlocutoriae dicunt gloss. in summa 2. q. 1. Epelin. in rubr. de iudici col. 9. Maran. 9. part. titul. de sententiæ, n. 40. Abbas in dñl. rubrica de sent. & re iudic. in rubrica de sententiæ excommunicatio. Gemina. in cap. 2. versicolo nota ergo, de constitut. libr. 6. ex Imola, Lapo, & Joann. Andri. & ex communione opinionibz relata.

3 Nihilominus tamen peculiari quadam ratione à jure attentata, appellatio emissa à sententiæ excommunicatione ipsius effectum non suspendit, quoniam excommunicatus appellans ea interim ligetur, qui secum executionem trahit, dicunt Abb. in c. cum in contemplatione, nu. 4. de reg. Maran. 6. p. iii. de app. nu. 216. Joannes Andri. in c. dñe. l. 1. de re scriptis, Philippus Franc. e. a. per eo. 2. de appellat. directorum inquisit. 3. part. n. 152. Specul. in titulo de appellatio. §. in quibus, sub num. 16. versiculo 17. lib. 2. fol. 186. Decus in c. reprehensibilius 26. numer. 20. de appell. idem Maran. in d. 6. part. a. l. 2. principali. d. tit. & quandoque appellatur. limit. 31. n. 351. fol. 509. & limit. 5. nu. 278. cum sequentibus fol. 454. Nicoll. intratratte de concordia gloss. concord. 6. fall. 31. n. 73. fol. 194. Philippo Franc. in rubrica de appellat. num. 3. 2. ibi sed adverte, & iterum in cap. adhuc quoniam, nu. 1. & sequentibus & in cap. pastoral. 5. §. verum, nu. 1. nota 1. de appell. Scaccia de appell. quæst. 17. limit. 22. n. 1. & sequentibus. Bernard. Diaz in d. reg. 39. Petrus Dueñis reg. 52. faller. 2. Rebiffus ad concordata Francie, titulo de frivolo. Salgado de Protect. Reg.

R q. 17.

¹¹ q. 17. limitat. 22. num. 13. Marta de jurid. 3. p. capit. 14. num. 32. fol. 328. Qui omnes dicunt hanc dictiōnem, nisi, positam in sententiis, facere eas conditionales, secundum Decimū in d. cap. præterea, notabili t. per illum textum Lapum allegatione 73. n. 4. Rotam dēf. 9. in fin. alibi 444. extra Rotam in finalibus verbis de dolo & contumacia, in novis.

Secundū limitat., quod licet judec Ecclesiasticus posuit (etiam pendente appellatione ab excommunicatione partē latē, quā est excommunicatus ligatus, ut dicunt illi) devenire ad denuntiationem, & ejus publicationem, nec tunc dicetur attentare: *juxta textum in c. pastoralis, § verum, ibi, ipsum excommunicatus denuntiari potest ut aliis eviteatur, de appellatioibus, ubi latē Philipp. Franc. 3. & per totum, & ceteri Doctores, Specula, titulus de appell. §. novissime, Lancelot. Conrad. de pretore, §. 2. de officio prat. in causis civi. lib. cap. de appellat. num. 20. versiculo 5. quando excommunicatus, Rota decisione 36. alibi 426. si Decanus, §. ex eodem facto de procur. in novis, & post Abbatem, & Franchum in d. §. verum, & Joannem Andream in cap. venerabilibus, de sententiis excommunicati, in 6. tenet Marant. in speculo, questione 2. 3. part. principali, num. 167. Petrus Duciā regul. 42. num. 8. versiculo ultimo fallit, in 1. part. Lancelot. Robert. de attentatis, 2. part. cap. 12. limitat. 21. num. 8. & à principio, *Ægidius decisione 411. denuntiationis parti, Joannes Baptista Alfinus in præsidicatis, §. 7. c. 5. limit. 136. versiculo 136. citato, num. 2. Romanus conf. 482. n. 5. incipit in causa premisso, Colmas in pragmat. Sancto Gallicano, super extr. atq. agnt ad vitanda scandala, in verbo specialiter, varias omnes redentes rationes, tum qui denuntiatio est confessiva, & ecclesiastia ad excommunicationem, & ex eo etiam interposita appellatione ab excommunicatione potest fieri: tum etiam quia cum excommunicatione pura secum trahit executionem, excommunicatus per denuntiationem amplius non ligatur, & nihil ad executionem addat, cum respectu ipsius excommunicati, censura repellit eum à communicatione, celebratione, catechismo, actibus excommunicatoe veritis, nota Felin. in cap. Rodulphus, n. 38. ad finem, de re script. Cov. in cap. alma mater, 3. p. re scriptio, §. 2. nu. 11. Joan. Guttier. rez, canonicanum quaq. 1. c. num. 36. cum sequentibus, ubi ad hoc propositum alia plura adducit, & à num. 53. latē apponit stylum, modumque proferendi huiusmodi declarations, & denuntiations, & affigendi latrones, seu zedulones Romanam Curiam. Vide Marquissian. de commiss. 1. part. cap. 19. n. 17.**

26 Tamen judec Ecclesiasticus non debet expedire declaracionem, & aggravationem, per quam pars plus ligetur, & gravetur, ultra excommunicationem jam latam, prout esti aggravatio, & reaggravatio, & illa de denuntiatione de qua in cap. tua, de sententiis excommunicati, & alii, de quibus sibi per denuntiationem in eo plus gravatur, quia facta publicatione, ab alio quam à Papa absolvī nequeunt, & ideo à tali declaracione licta erit appellatione, tanquam excessiva, ex quo tunc cessat ratip. textus in d. §. verum, ut ex doctrina Immolea tenet Philippus Franc. ubi num. 25. versiculo 4. queritur, quam opinione ut tuorem, & veriorem contra decisionem Rotae, & Milis ibi citatos tenet Lancelot. de attentatis, 2. part. 2. 12. limit. 21. n. 14. & 15. Scaccia tractatu de appell. qu. 17. limit. 22. sub n. 6. & n. 12. & ita intelligendus (qui aliquantulum in tricā loquitur) Marta de jurisdictione, 3. part. cap. 13. per totum. Multa de hac limitatione Hieron. Campanil. diver. jur. rubrica 11. cap. 15. n. 42. post Gutieri. Matum, Alter, & alios.

27 Et idem erit in ignoranter excommunicato, nam si talis à die notitiae appelleret, appellatione pendente non potest fieri denuntiatione, seu publicatio, iuxta formam textus in cap. illud, & cap. penult. de clericis

excommunicato ministrante, & ideo judec attentare dicitur, ut tenet post Joannem Andream, Immolea, Geminian. & Lapum. Franc. in d. §. verum, quæst. 5. n. 26. quem referens loquitur Lancelot. ubi supra, 2. p. cap. 12. limit. 11. n. 20.

Tertia limitatio erit, ut licita sit appellatione, quo 18. tates emituntur a præcepto factō sub pena excommunicationis, quia ab huiusmodi præcepto potest appellari judicialiter, & extra judicialiter, & appellatione suspendit, in tantum, quod si judec excommunicaret, aut declararet, excommunicatione esset nulla, textus in cap. dilecti 52. de appellat. & ibi Abb. not. 1. n. 2. idem Abb. in cap. 18. consilium, n. 8. versiculo ex his, codem titulo, de appell. Angel. conf. 88. & Maran. in spec. p. 6. a. 2. princ. in verbo & quandoque appellatur, limit. 5. n. 181. fol. 24. & quod possit appellaris à sententiā serenda, & sic à committere excommunicatione, & appellatione suspendit, referunt, & sequuntur Scaccia de app. q. 17. lim. 22. 19. n. 47. Proferus Farin. in præl. oram. q. 101. n. 70. Marta de jurisdictione, 3. p. c. 12. n. 3. & 2. fol. 323. ubi alios allegat, & quod à communicatione judicis executiva gravaminis jam illati de præterito, putat; quando judec præcepti parti, ut aliquid dare, vel faceret sub pena excommunicationis, possit appellari, scribit Philipp. Franc. in cap. cum censante 60. not. ultim. sub n. 6. de app. 20 & facit Cardin. Alexander, in c. dilecto 63. n. 9. ver. & per ipsum textum, de appell.

Quarta erit limitatio, ut tunc sit nulla excommunicatione, & declaratio, seu ejus denuntiatione, lata post ligitationem interpositam appellationem, quia appellatione præcedens sententiis censura suspendit ejus effectus, 21. eam nullam reddit, textus est in cap. per tuas, de sententiis excommunicati, ubi omnes Philipp. Franc. in cap. ad præsentiam, n. 3. 4. & 5. de appell. & in cap. dilecto 55. not. ultim. n. 12. 13. & 14. de appell. & idem Franc. in cap. qua fronte 25. n. 29. & in c. sepe 44. sub n. 3. versiculo in glossa in verbo tractatu de appell. & idem Franc. in cap. ad hac quoniam, n. 2. in fin. eadem fin. & in c. dilecto 52. n. 2. & n. 3. nota 3. de appell. Navarr. in c. cum contingent, fol. 184. multa in propulsione adducens. Scaccia tractatu de appell. q. 17. lim. 42. n. 54. Villalobos in summa tractatu 16. difficultate 13. n. 3. & 4. per textum in c. dilecto de appell. & in c. per tuas, de sententiis excommunicati. &c. ad præsentiam, de appell.

Ad eodū excommunicato, ut alia censura affectus, 22. si clericis est, possit eadem appellatione pendente, absque aliqua irregularitate celebrare, & reprobū officium suum in divinis, tener Scaccia ubi proxime, Franc. in d. c. cap. presentiam, n. 3. 4. & 5. Lancelot. de attentatis, 2. p. cap. 12. limit. n. 5. & post Panormitanum in c. pastoralis, §. verum, de appell. Dominicū in c. fol. Felin. in c. Rodulphus. n. 43. de re scriptis, tener Villalobos ubi supra, num. 3. adducens fundamentum, quare eandem excommunicationem, & infrafer subsecutam declaracionem, ut attentata teponda, meritò firmant prædicti Doctores, immo potius ab ipsa excommunicatione, & censuri, quæ suum non operantur effectum, appellationi ut legitime deferendum est, juxta regulam legis quartę, §. condemnatum, ff. de re judicata, & ea quæ latē in eius comprobationem congeremus infra, 3. p. cap. 9.

Quinta limitatio sit, ut si monitoria concederentur, 24. ubi concedenda non sunt, appellatione licita est, quia sit actus, per quem designatur futurum gravamen Feli. in c. significaverunt, n. 9. de testibus, Marta in tractatu de juri dicit, 3. part. c. 12. n. 4. quod post Lancelotum in tractatu de attentatis, 2. p. c. 12. limit. 50. n. 71. consilium, ut appelle gravatus ab illo actu, tanquam ab illato gravamine, sed per illud revocari, & si non revocetur, poterit a non revocatione appellari, & per textum in c. sacro de sententiis excommunicati dicit ipse Marta eadem 2. p. cap. 14. num. 2. quod si excommunicatio, seu censura

sint

sint nullæ, poterit gravatus ab excommunicatione perte, ut censuras reponat, & a non repositione appellare poterit.

26 Quæ limitatio generaliter vera, potest verificari in quibusvis censuris, nulliter, non canonice, mulique solemniter, aut iure resistenti expeditius, quos omnes casus, quando scilicet excommunicatione, & alia censura sint injustæ, aut nulla ipso iure, singulatim congerit Marta de jurisdictione, dicit, 3. p. c. 14. per tot. qui n. 15. adducit dispositionem Concilii Trident. seq. 25. capite 3. excommunications pro causa pecuniaria non 27 nisi in subsidio relaxari jubent, & pro ultimo remedio executionis apponitur, cum ipsa excommunicatione, & censura via hi executiva, & extraordinaria; ut post alios dixit ipse Marta d. cap. 18. nu. 21. ubi per totum capitulum per te videre poteris, speciales casus, qui nulli redundunt ex defectu five solemnitatis, five potest 28 tefflati, five iure resistentia, ad quos te liberter remitto, in quibus omnibus pariter licitum est appellationem omnino effundam est, quia quod est nullum, executionem non meretur, nec tunc excommunicatione ligat, juxta dicta in antecedenti limitatione.

29 Sexta erit limitatio, ut si Episcopus denegaret litteras monitoriales, ad finem revelationis sub pena excommunicationis, que fuit ad finem revelationis, poterit a tali denegatione appellare ad Metropolitatum, quamvis residat in ejus arbitrio eis concedere, tenet Profer. de Augustinis in addit. ad Quarantam, insomma Bullarii, verbo excommunicatione, ad finem revelationis, pagina 232. & verbo Archiepiscopi autoritas, versiculo 19. autoritas, in fine, pagina mībi 77. Borof. in 30 remissio. ad Concilium, sezione 25. de reformatione, cap. 3. sub numero 1. ubi congerit nonnullos Doctores de huiusmodi litteris monitorialibus ad finem revelationis tractantes, per quos quinque requisita necessaria, ut illarū relaxentur, pernotat, ultra quos etiam de hac materia latē tractat Xuatez tomo 5. disputa 20. seq. 3. regul. 2. Marcus Antonius Gentili. in præsidio Curia Archiepiscopalis, c. 2. per totum, & plures alios adducit Giueba dec. 94. per totam, ubi latissime tractat de hac materia, & copioso estiam per Hieron. Campan. div. jur. rubr. 11. c. 11. n. 93. cum pluribus seqg.

32 Erit septima limitatio; nempe appellatione a prædicta sententiā declaratoria interposta omnino suspendere effectum ejus, adeo ut interim appellans non debat viri, nec adhuc publicari, quod dictum attribuit Lape Cardinalis in clement. 1. si quis, quæst. 11. de sequenti pessiſſ. & fruct. & eam valde commendat Felinus in cap. Rodulphus, columna penultima, de re scripti. De cuius in cap. pernotat 1. columna 2. de appellatio, & ante omnes Joannes Andream dicit, §. verum, cap. pastoralis, eo fundato ento, nam licet à persona legi apellaris non possit, leg. si qua pana, ff. de verborum signis. cap. quia nos, ubi gloria communitercepta, de appellat. gloss. in cap. super his de accusatio verbo arbitriarum, Grati. discep. ration. c. 2. 2. à num. 19. & seq. Roman. singula. 2. 1. à pana legit, & ibi additionator Franc. in c. pernotat, in fin. t. 4. & in c. confundit, 29. n. 4. de appellatio. Felin. in c. cum non ab homine, sub num. 12. versiculo nota, quod de iudicio, & in cap. præterea, limit. 4. sub n. 6. de desponsatio. Decius in cap. cum censante 60. numero 30. de appellat. Nicellus tractatu de concord. glossa concord. 6. fallentia 36. nu. 78. fol. 194. Cornaz. in Licensi deci. 193. in causa N sub numero 5. versiculo 6. Farinac. in præl. oram. q. 101. limitat. 12. num. 61. Capicus decisione 1. num. 19. à declaratione tamen aliquem in eam incidit, vel non, & justa, & ut legitime admittitur, gl. in cap. cupientes, §. infusor, verbo priuatis, de electione, libro 6. communitercepta. Ludovicus Romanus singular. 213. à pana.

33 Felinus in dicit. cap. Rodulphus, Panorm. cum Patrizio, & Decio in dicit. cap. pernotat, idem Panormi. in cap. super his, de causa colsum fin. & ceteri adducti à Guadalo de Protect. Reg.

Nunc autem succedit inquirere; an à sententiā interdicti vel luponiorum emissa appellationi, sit defendum. Pro cujus satisfactione, brevibus dicendum est,

R. 2. quod

quod cum excommunicatione, suspensio, & interdictum sit censura Ecclesiastica, ut probatur in d. c. quarentis de verborum signo, & ex autoritatibus infra adducendis appareret, & ad princ. hujus cap. diximus, interdictum enim duplum modo fieri solet, & emitit, aut in locum, populum, vel civitatem propter aliquam personam, & tunc suspenduntur divina officia, Sacramentorumque activa, & passiva celebratio, prohibens Ecclesiastica sepultura, de quo interdicto laet videtur poteris per Cov. in calma mater, 2. p. pro electio. §. 1. n. 2. & Zerolam. n. praxi Episcopali, p. 1. verbo interdictum.

42 Aliud etiam interdictum ingressus Ecclesia, & qui hoc genus interdicti patitur, sibi censetur in ipsa Ecclesia celebratio divinorum interdicta, qui irregulare efficitur, si contra hoc interdictum in Ecclesia se divinis ingrat, & sicut ante fauum officium ministraverit, ut probatur in cap. is cui, de sententia excommunicationis, lib. 6. Domini ibi post Calderi. Sylvestri. in verbo interdictum, §. 6. apud quos de materia multa scitu digna cognoscere, & cui ingressus Ecclesia interdictus est, jurisdictionem Ecclesiasticam exercere posse, ea 43 etenim suspensus non est, glossa est memorabilis in cap. sacro. in verbo interdictum, de sententia excommunicandi, ibi communiter Doctores sequuntur, Abb. in c. ab excommunicare. col. de scriptis, Milius in verbo appellatio. Lancelot. Robert. de attentiatis, 2. p. cap. 12. in prefatione, num. 104. facit gl. & omnes praecitati DD. hucusque relati, qui promulgarunt loquuntur de excommunicatione, & suspensione, seu interdicto; quia in omnibus parificantur, & facit gl. in d. c. adhac, ibi, & equiparantur, super qua dict Innocentius quod hujus sententia censura equiparantur inter se primi ibi, in text. d. cap. adhac, quia sicut appellatio non suspendit executionem, ita nec interdictum, & suspensionem; & in d. c. is cui. Secundum equiparantur, quia sicut excommunicatione lata post appellationem legitimam est nulla, ex cap. per tuas, de sententia excommuni, ita suspensione, & interdictum, ut per textum in cap. dilectus de appellationibus. Tertio quia omnes ha- sententia censura requirent motionem procedere, cap. reprobabilis de appella, ubi notatur. Quarto equiparantur, quia quilibet excommunicatus, suspensus, vel interdictus a divinis, vel spirituualibus, ut supra, celebrans interim in divinis, remonet irregularis, ut probatur in d. cap. is cui, & cap. 3. de clericis excommunicatis, a qua irregularitate solus Papa absolvit, ut in d. c. 1. & in cap. clerici, de cleri. excommuni. Quinto, quia in omnibus pariter fit absolutio proposito iuramento de pa- rendo mandatis Ecclesie, cap. venerabilis, de sententia excommuni. Deinde quia in omni sententia censura potest fieri relaxatio, & absolutione ad cautelam in d. cap. venerabilis, & in glossa dict. cap. adhac desuper, quia omnes ligant, five justae, five injusta, cap. 1. cap. si quis prebyter, c. si Epis. op. 11. q. 3. saltem in omnibus equiparantur, ut nota Philipp. Franch. in d. c. adhac, circa prin. & post Innoc. licet in aliquibus differenti casibus; quia excommunicatione fertur in personam non in locum, ut c. Romana, §. universitatem de sententia excommuni. lib. 6. sed interdictum potest ferti tam in personam, quam in loca, text. in c. non est, de sponsa. cap. fin. de sententia excommuni. lib. 6. & alias dictas differentias videre poteris per Franc. ibi.

47 Et ideo non sine fundamento dicit, Lancelot. de atten- ta, ubi proxime, limitatione 30. n. 10. ea omnia, quae supra diximus in limitationem, & ampliationem circa appellationem ab excommunicatione intelligenda esse, & repetenter etiam pendente appellatione à sententia suspensionis, & interdicti, & in quibus supra diximus vim fieri erga excommunicationem, & nos dicimus id repetens in suspensione, & interdicto; nam sicut equiparantur, ut non suspendunt effectus per appellationem, ita debent, & in limitationibus equiparari, quod probabile est, quia non appetit diversitas ratio, ubi

48 Cum igitur haec tria, excommunicatione, suspensio, & interdictum inter se cognitionem quandam habere videantur, in omnibus ius quoad appellationis effectum pariter disponit, & ideo appellationem a suspensione, ac interdicto admittendam non esse, eo modo quo ab excommunicatione, diximus superius, ex additione Salcedi. ubi alios in materia allegatos, apud quem pluribus, & utilissimis questionibus videri poteris, quia omittit, quia ad nos non pertinent; vide etiam Zerolam in praxi Episcopali, 1. part. verbo suspenso per totum.

49 Cum igitur haec tria, excommunicatione, suspensio, & interdictum inter se cognitionem quandam habere videantur, in omnibus ius quoad appellationis effectum pariter disponit, & ideo appellationem a suspensione, ac interdicto admittendam non esse, eo modo quo ab excommunicatione, diximus superius, ex

55 ubi per Lancelotum. Et probatur etiam, quia quando duo casus aequiparantur à iure, dispositum in uno censemur tacite in alio dispositum, etiam in materia quantumcumque odiosa, & correctoria, textus est in leg. si quis servo, juncta glossa, Cod. de furis, & ibi communis textus in cap. filii, de panis in 6. ubi communis, 56 ut latè per Antonium Gomezium in leg. 4. Tauri, num. penitulmo, & ultimi, & passim alibi, qui aequiparantur idem ius est, maximè ubi militat eadem ratio, ex iuriis vulgaribus, & ex his, quae laet Everardus in locis legalibus, loco à pari, folio 404. inquit potius, omnes limitationes, & doctrinæ, quæ haec tenus dicta sunt, pariter procedunt, & loquuntur in suspensione, & interdicto, prout expressè loquuntur Doctores.

Et ex hac aequiparatione resultat, quod quemadmodum appellatio ex communicatione lata sub conditione suspendat omnes effectus eius, (ut supra diximus adeo ut nec ad denuntiationem perveniri potest, juxta ea, quae latè adducuntur Lancelot. de attentiatis, 2. part. cap. 12. limit. 2. à num. 30. ubi innovatum, & attentatum, ex pluribus probat esse, quidquid ea pendente 57 iudex geserit; ita & eodem modo ad ejus similitudinem appellatio emissa à sententia suspensionis, vel interdicti, sub conditione lata, suspendit omnem effectum eius, ita ut interim nec interdictus, nec suspensio appellans sit; sed potest sicut prius, se divinis in-

58 gerere, quia tunc sententia non trahit secum executionem; ita probat textus expressus in d. cap. præteca de appella, adeò ut etiam post conditionis evenitum non liget, dum ea pendente appelletur, ex quo enim nondum injecter vinctum ex impedimento conditionis, quo etiam tempore appellatione proponitur ante perfectum gravamen, nihil mirum, si postea conditio adveniat, non retrotrahatur ad principium gravaminis, & sic ad extremum à quo, quia idem inventum inhabile prout suspensionem per appellationem, argumento text. in cap. venientes; de iurejus & in simili est text. in c. quaevis, de scriptis in 6. ut dicit, & respondet Philipp. Franc. in d. cap. adhac, ubi respondet ad aliquam iuram in contrarium 1. col. versiculo in eadem glossa ibi lex potior, &c. ubi etiam dicit post Baldum, q. od conditione non trahitur retrò, quando aliquid reflatur contra iuris dispositionem, ex l. talis scriptura & ibi per glossam ff. de leg. 1. & gl. & Doct. in c. proper, referitis 6. item tenet Lapis allig. 7. Prælatus n. 4. ante quos Joan. Andr. in dicit, c. is cui de sent. excommuni. lib. 6. num. 4. Rota decisi. 19. alias 444 extra Rotam in finalibus verbis, de dole, & conuictu, in novis, Lancelot. ubi proxime. Qui omnes hanc tenent conclusionem, quid in sententia censurarum per appellationem nullum habent effectum, nec possunt interim ligare, nec etiam conditio tunc trahitur retrò. Et si etiam omnia gesta à judice post appellationem, vel intra tempus ad appellandum à censuris conditionalibus simul cum delegatione, debent reponi virtute provisionis ordinaria, à Curia suprema emanata, prout etiam latè supra diximus de appellatione ab excommunicatione conditionali, quia omnes Doctores pariter loquuntur in interdicto, & suspensione, quae sub censura continentur.

60 Ex hac etiam censurarum cognitione infertur, judicem pendente appellatione à sententia purè lata excommunicationis, suspensionis, & interdicti, virtute provisionis ordinaria non teneri reponere privationem fructuum, ad quam devenit ea pendente, quia non obstante dubium non est posse judicem absque meo, & peccato-attentia sic excommunicatum, suspensum, vel interdictum fructibus beneficii, & distributionibus quotidianis private, ex text. in cap. pastoralis, §. verbum, ubi Abb. Imola. & Fran. 20. & seqq. de appellatio. Ratio autem est, nam ex quo est divitius à communi- cione Ecclesie, ejus præceptis contumax, & inobediens, non debet fructibus Ecclesie alimentari. Quam

Salgado de Prost. Reg.

rationem rectè reddit Maranta in speculo, quæ 2. 3. partis 6. part. prim. num. 168. Petrus Dueñas in reg. n. 8. Pro quo etiam facit, quod dicitur excommunicatum 62 non facere fructus suos, ut tenet Puteus decisione 1. in titul. de sent. excommun. in cap. excommun. & alia Capella Tholola, decisione 28. incipit in una Brixien. Roua decisi. 36. quam allegat Milius in repertorio. verbo atten- tata post executionem idem Marant. ead. 6. part. art. 2. prin. verbo, & quandoque appellatur lim. 5. 179. fol. 484. Lancelot. de atten. 2. part. cap. 12. lim. 21. num. 1. & fulsis lim. 22. n. 1. & seqq. Abb. in cap. pastoralis 53. §. verum, nota ultim. n. 6. & per omnem Prepositum Martam de jurid. 3. p. 14. n. 1.

Quod procedit, & extenditur, etiam in sententia 63 censura nihil de fructibus dictum sit, Abb. in dict. cap. pastoralis, §. verum, sub num. 17. Maran. d. lim. 5. n. 179. fol. 584. Scacc. de appell. quæp. 17. lim. 42. num. 8. & 9. & videndum quæp. 3. à num. 76. & facit etiam distinctionem supra à nobis traditam in sententia suspensionis, ut si pro pena delicti imponatur, interna provideatur & aliter ex fructibus beneficii, si verò & pro contumacia ponatur nullo modo aliter, nec provideatur ex ratione à Doctribus, quos ibi adduximus.

Quæ doctrina adeò vera est, ut hac vita privatus be- 64 neficii fructibus, eos non obtineat, nec confequantur per viam attentati, etiam si obtineat in processu cau- se, & declaretur excommunicationem fuisse injustam, ut tenet Franc. in d. verum, num. 21. Lancelot. de atten. 2. part. c. 12. lim. 22. n. 4. per viam autem querelæ bene potest eos recuperare, ut per eos ibi, & decisio. Tho. de Tan. 26. in cap. in usia ubi voluit iusfruere excommunicatum fructus recuperare; quod intelligentem est per aliam viam, quām attentati, quia illa pratio, & innovatio fuit legitime facta & ex permissione juris, ut in dict. cap. verum, quæ intelligenda sunt in excommunicatione iusfruere, at in excommunicatione suspensione, vel interdicto nullo, iuxta ea quæ adducit Nav. in prelectione, cap. cum contingat in oppositionibus, à prima, & præcipue in verbe, decimo inferitur, nullus be- neficiorum fructus abstrahi, &c.

Omnis sic prædicta, quibus diximus, & probavimus 65 posse judicem non obstante appellatione à sententia censure, puta; excommunicationis, suspensionis, & interdicti innovare, & devenire ad denuntiationem, fructuum privationem, & similia, cum suis declaratio- nibus, de quibus suo loco adduxi, non procedunt, nec locum habent in judice delegato, postquam hujusmodi appellationi à sententia suspensionis, excommunicationis, vel interdicti detulit, vel postquam superior ab ipso appellationem admisit, licet ei non fuisset per inferiorem delatum, argumento cap. pastoralis, §. præterea, de officio delegat, quia quando judex delegatus appella- tionis deficit, omnino modum iurisdictionem, à se diciunt abdicasse, & hanc limitationem adscribunt Philipp. Franch. post Innocentium per eum relatum in d. s. ver- rum, quæp. 7. num. 28. & eos referens sequitur Lancelot. Robert. de atten. 2. part. cap. 12. lim. 21. n. 10. & n. 20. & 29. & nos latè Deo lucente suo loco tractabimus infra, 3. p. hujus operis, dum tractabimus de delatione appella- tionis late forsan.

Succedit nun solvenda difficultas, an iudex vim fa- 66 ciat non deferens appellationi interpolit à relaxatio- ne excommunicationis, suspensionis, vel interdicti, & ea non obstante possit, ad effectualem executionem, & sic ad absolutionem devenire, in quo articulo omis- sa disputatione ita dico, hoc casu vim nullam esse posse, cum ea appellatione non obstante absolutio acceleratur, etiam si pars, quæ ab hujusmodi sententia; quia quid obfuscius declaratur, appellans allegaverit, se faci- ait non esse, vel aliam iustitiam, ut probat ex text. in c. que fronte, ibi, iudex (in excommunicatione

R. 3. decedat)

decedat) absolvere poterit, etiam pars adverfa, nec abfolvat, appellations obſculum interponat, &c. appellat. 25. in ordine, ubi glōſa, & omnes hanc firman conclusionem, p̄cipuū Philipp. Franc. col. 5. verſiculæ prodiſtū omnibus teneſenti, & iterum col. 7. q. 4. num. 35. Lancelot. de atten. 2. part. c. 12. limi. 23. n. 3. Matant. de ordine iudiciorum, 6. part. princ. 3. part. q. 2. n. 180. qui clare loquitur, licet neget Lancelot, ibi, post Joan. Andteam in cap. venerabilis, 8. tamen, de ſententi. excommunicati. in 6. Petru. Dueñas regula 42. num. 8. verſe. 8. fallit in pri. p. regul. Alciatus de judec. titul. de 67 appellat. §. in quibus calibus, & ex quibus cauſa appell. poſt. &c. n. 8. idem Lancelot. ibi lim. 21. in princ. Zerola in praxi Episcopali. 2. parte, verbo appellatio. q. 4. si qui namque excommunicati ſi pro maniferta offensa, vel contumacia, qui ad hoc, ut debat abfolvi, debet impendere aliquam satisfactionem, qua etiam non facta, volueri iudex illum abſolvere, & ante quam is abſolvatur, adverſarii ab hoc gravamine appelleſt legitimè, nihilominus iudex a quo abſolutionem potest imperare abſque metu, & reatu attentati, probat Zerola, & Lancelot, ceteraque omnes ibi, & quod à ſententi. abſolutionis non detin appellatio ultra relatos, idem probat Guido Papæ tradiſ. de appell. q. 110. verſiculæ dicim, per quam periculum eſt quo opprefſus David Psalmo 101. dicit: Paucitatem dierum meorum nuntia mihi. Solet namque ſubito Deus venire, iuxta illud, quod legimus quotidie: Visitas cum diluculo, & ſubito probas illum. Job. 7. cap. Scriptura enim sancta vocat mortem fulgor. Matthæi 25. c. Sic ut fulgor in oriente, 76 bene advertit Franc. Anton. de Rambel. in figuris Biblia, titulus de morte, ſuper illius verbis ſicut exi fulgor, &c. litera E, fol. 109. fuit enim ſubito, & improviſo fulgor, & tonitru, quo autem extra domos poenitentia reperient vagantes, per agros vanitatis viæ praefertentes, defecit ſuper eos repentina mortis tempeſta, & ſubito extinguitur, & a dæmonibus eis inſidiabitibus rapiuntur in hora mortis, ut inquit diuſus Gregorius in d. l. 6. Moralium, relatus à Franc. Antonio ubi proxime, ante finem ergo, cum mors fit fulgor, ſubito, & repente veniat, abfolto excommunicationis diſferenda non eſt per appellacionem, ne forte eveni inveniat extra domos poenitentia, Ecclesiā, & communione fideliū, qua excommunicatione eum privat, & tradit dæmoni, iuxta illud Apoſtoli: Tradidi eum Satana, &c. & iſte eſt verus ſenſus illorum verborum text. in d. cap. qua fronte, ibi, ne in excommunicatione decedat, iudex abſolvore poterit, &c. quia periculum eſt in mora, dilationem non patitur abſolutio, inò accelerata eſt, cum à viis, & malis celeritate exire debeamus. Probatur Ecclesiastici 5. Non tardes conuersi ad Dominum, & ne differas de die in diem. Pro quo facit illud S. Joan. Chrysostom. in homilia 22. in 2. Corinth. in Moralib. Ne tardes conuersi ad Dominum, & ne differas de die in diem: neſciſ enim quid paritura ſit ſupervenientia dies: periculum enim, & metus eſt in differente, ſalus vero certa, ac ſecura, ſi nulla ſit dilatio. Et lib. Ecclesiastici cap. 5. legitimi ibi: Non tardes conuersi ad Dominum, & ne differas de die in diem, ſubito enim veniet in illius, & in tempore vindictæ difperdet te, &c.

Ad quod pondero illud Hieremias Prophetæ 51. qui 77 poſpoſum de uitio, culpis, & mundo loquuntur eſt: Fugite (inquit) de medio Babylonis; non enim dixit exi, vel abi, de medio Babylonis, ne peccator videtur permifla dilatio quām exiit a malis, & culpis, nullo modo patitur, cum periculum ſit in morte: quia neficit quia die ac horæ, &c. ſed ſubito, ut fulgor mors venit, ſecundum quæ jam diximus, & ideo merito uſi eſt Prophetæ illo verbo, fugite; ſua intentione, & brevitati rei neſſario, cum omnem curſum praeflitum, omnimodatim celeritatem ſignificet, quod confirmatione, nullum enim in mundo maius potest considerari periculum, quām navis in medio mari tempeſtate laeſit, quām navis in mora, appellatio emissa non ſuſpendit, etiam periculum peccatorum expoſitum eſt, dicitur: Veni in altitudinem maris, & tempeſtas demerſit me, Psalmo 68. & ita diuſus Iſidor. de ſummo bono inquit: Poſquam peccato obligavimus nos in operibus Diaboli, jam noſtra viriſte ſurgere non valens; ſed ſicut navis frālo gubernaculo illuc ducitur, ubi tempeſtas eam devolvetur: ſic homo divine gracie auxilio perditio, non quid vult, agit, ſed quod Diabolus perſuadet: & niſi valida manus Christi ipſum inde

inde extraxerit, uſque ad mortem in peccatorum ſordibus, & vinculis permanebit: & inde cum is qui eſt in hoc periculo, ſubito potest perire, ſubito etiam, & ſine dilatione auxilium ei praef. nondum eſt: ut 82 ibi profectum Iſidor. dicens: Sed Christus qui non uult mortem peccatorum, nec delectatur in perditione viventium, praſo eſt, infundere bujus gratia dulcedinem, ut peccatorum extrahat a peccatorum ſuorum profundo, igitur peccatori excommunicato, qui tot periculis expofitus eſt, impedimento appellatioſis abſoluto diſrenda non eſt.

83 Hac etiam pars insuper probatur; etenim ſi verum eſt, quod ſententia, quā alimeta corpori humano praeflanda fore, jubetur; per appellacionem non ſuſpendatur, quoniam interim debeat alimeta praefari; in nempe ratione, ne fame moriantur, & perire poſfit, I. ff. ubi pupillæ educari debet glosſa verbo alimeta, in l. 2. ff. de feriis, & dilatio. & ex hi quæ latè adducit Bald. Novell. de doce, parte 9. priſileg. 7. Ozalo. deciſ. Pedem. 25. n. 20. Menochius de adipiſcen. poſſeſſ. rem. 4. n. 829. & ex Lancelot. Lara, Surdo, Gigante, & aliis, dicimus latè inſra ſuo loco commodiori; ergo à fortiori idem dicendum eſt, privilegium concedendum in abſolutione ab excommunicatione, qua qui habilitatur ad participationem Eucharistiæ, & ceterorum Sacramentorum, qua privatus erat per excommunicationem, vel interdictum, qua ſunt cibis, alimeta animæ, ei per appellacionem iuſpendenda non ſunt per appellatioſis obſtaclum, & non ſolum ſicut in alimēntis majoribus praeflāndis, ſed etiam in cibariis, & educationibus, que pupillæ, infantibus praeflari jubentur, juxta l. 1. & toto titulo, ff. & Cod. ubi pupillæ educari, vel morari debet, ut conſat ex exemplo diuſi Chrysostomi bomil. 53. 92 ſuper Matthei. tom. 2. ibi: Non videtis quanta in infantes animi claritate mammillas arripunt? Quia proceſſione papilli infigunt labia? Non minor cupiditate nos quoque ad hanc menſam, & ad huius calicis accedamus ſpiritualem papillam: immo vero majori deſiderio, quaſi laſtante pueri gratiam ſpiritus ſugamus, unus ſi nobis dolor, una tristitia, ſi hoc alimēntum ſpirituale privemur. Ecce igitur diuſus Chrysostomus dicentem, majorē effe dolorem alimēntū ſpirituale privari hominem quām infante latet: ergo eodem modo, & fortiori dicendum eſt quod quædammodum appellatio non eſt impedimentum, quoniam alimēnta infantibus, majoribus interim praeflāntur, nec ſententia effectus iuſpendatur, ut abſolutione ab excommunicatione, cum per eam permittat alimēnta ſpiritualia veſci.

Hinc etiam hæc noſtra fulcitur, & corroboratur 93 opinio, nempe iudicem Ecclesiasticum viam non facere non deferendo appellatioſis emissa à ſententiā, quā qui abfolvi jubetur ab excommunicatione, vel interdicti vinculo: nam ſi ſubſidium, & auxilium, quod ad humānum bellum mitti, ſententiā jubetur: non ſuſpenditur ejus effectus per appellacionem ſubſequentem pariter in l. ſu. de appell. recipi. ibi, ne ſrumentum in uſum militum, in annone ſubſidium contrahatur, &c. quoniam haec res dilationem non patitur ex ipſa lege, ad quod videnda ſunt, que circa ſubſidium charitatibus ſuprà diximus cap. 2. ſed hic eſt hominem effe in continuo, & perpetuo praeflō ſpiritus adversus carnem, caro autem aduersus ſpiritum, ſpiritus promptus, caro autem infirmus; tres enim ſunt anima, fortitudo, mihi inimici continuo in ſlatera parati, ſcilicet mundus, diabolus, & caro, qui inſidiis ipſam minantur, quique frequenter captivavit ſpiritum in lege peccati. Mundus nunquam ſolus praeflatur, ſed ducit ſecum carnem, & diabolum, & hi tres ſimil, ſemel contra ſpiritu pugnant, de quibus per Ecclesiast. 25. cap. Tres (inquit) 94 species edidit anima mea, pauperem ſuperbum, divitem mendacem, & ſenem fatuum, & infenatum; pro quibus intelligit, & optimè diabolum, mundus, & carnem, ut ibi latius explicat; à quibus opprefſus & deſefit, & lacrimat David. Prophetæ Psalmo 37. Inimici auem mei uirunt, & conſirmati sunt super me, & multiplicati sunt, qui oderunt me inique. Auxilium Dei in hoc praeflio neſſario invocans, inquit ibi: Ne derelinquas me, Domine Deus meus, ne diſceris a me: quod auxilium praefat Dominus viriliter te gerenti, juxta illud Psalmi 36. Viriliter age, & conforſteſt cor tuum,

97 & ideo dicit Dominus in Apocalypsi c. i. n. 8. *Vincen*
dabo edere de ligno vite, quod lignum vita est figura
hujus sancti Sacramenti Eucharistiae, corporis, & san-
*guinis Christi, ex his, quae in hoc adducit Fran. Dida.
 Moril. in suis discursibus prædictabilibus, sermone primo,
 de las figuræ adl. Sacramento de la Eucharistia, super illis
 98 verbis: *Caro mea veræ est cibis*, &c. ante fin. col. 2. a. 2.
 quapropter, quia noster primus Pater Adam non se ges-
 fit in hoc prælio viriliter, sed vixit et adæmonem, eum
 exultavit a Domino, qui dixit: *Ne forte mitat manu-
 stam, & sumat de ligno vite*, & comedat, & vivat in
 aeternum, Genesis 3. n. 22.*

99 Cuius quidem prælii contra hos inimicos pro-
 prium subfidiū est, tutela, & defensio, Eucharistiae
 Sacramentum, ut probat divus Cyprianus in epistola 2.
 ad Cornel. ibi: *Communicatione danda est nobis*, ut quos
 excitamus, & extortum ad prælium, non inermes re-
 linquamus, sed protectione sanguinis, & corporis
 Christi muniamus, & eum ad hanc stat Eucharistia, ut
 possit accipientibus esse uelut, quos tuos esse concur-
 adversarii volumus, monumento Dominicâ saturati-
 tatis armemus, &c. Et quemadmodum aliments, &
 alia cibaria temporalia admodum necessaria sunt ad
 bellum, ad victoriam, & ad fortis reddendos homi-
 nes humanos, *Panis cor bominum confirmat*, Pfal-
 100 mo 101. Ita in hoc bello spirituali ad idem necessaria
 est cibus corporis, & sanguinis Christi, cuius
 præcipuus est effectus, animum, & vim attribuere,
 iusta illud David Psalmi 22. *Parasi in confusione mea*
menam aduersus eos, qui tribulant me, & divi Ignatii
 Epistol. ad Ephesios: *Date operam, ut crebrius con-
 gregemini ad Eucharistiam, & gloriam Dei: quando
 enim sapientis in idem loci conveniatur, labefactantur vices
 Satanae*, &c. & D. Paul. ad Hebreos cap. 13. num. 9.
*Sicut legimè certantibus, victoribusque, & gratiam
 merentibus per appellationem peccatorum offerenda est
 Eucharistia*; ad quod facit illus S. Marci Anachoretae
 in lib. de Melchizedech, postquam retulit illud Melchi-
 zedech, qui panem dedit, & vinum Abraham, simul cum
 absolutione, postquam erat bello quo cum Regibus ha-
 bebat, victor rediit, ut advertit S. Cyril. lib. 2. in Ge-
 nepsi, (quod est figura hujus Sacramenti Eucharistiae,
 ut advertit S. Marc. ibi.) dicit sic: *Christus redemptus,*
*ex bello spirituali, dat panem sanctificatum, dicens, acce-
 pite, & manducate de eo omnes*, &c. ergo dicendum est,
 quod cum anima sit in perpetuo prælio cum forti-
 bus inimicis, à quibus vera defensio, verumque sub-
 fidiū, & alimento est Eucharistia, quæ confequeretur
 per absolutionem ab excommunicatione, vel interdi-
 cto, minime differt, nec suspenda est per appella-
 tionem ab ipsa, vel à sententiâ, qua ipsa fieri jubetur;
 quemadmodum non differt, nec demoratur subfidiū
 prælio temporalium mittendum, per d. fin. ff. de app. recip.
 vel non, in d. fortiori in nostro casu, cum majus per-
 riculum immineat.

102 Et hac doctrina, nempe posse judicem excom-
 municatione relaxare non obstante appellatione; procedit
 etiam in interdicto, & suspensione ex æqualitate, &
 aequiparatione a nobis supra probata, & etiam ex his
 fundamentis hic adducta, & desuper idem dicit Lan-
 celot. de atent. 2. part. cap. 12. limit. 23. à num. 10. ubi
 dicit, quod illæ tres limitationes, quas scriperat ibi
 limit. 21. 22. & 23. templa denuntiationem, fructus pri-
 vationem, & absolutionem, & de quibus etiam nos
 diximus latius hoc eodem capite, quas ipse in 3. capitibus
 divisit, dicit procedere, & habere locum in suspensi-
 one, interdicto, quemadmodum & in excommuni-
 catione, sequuntur etiam omnes Doctores supra citati,
 qui de absolutione à quacunque censura expresse lo-
 quuntur.

103 Quæ doctrina, & resolutio in tantum vera est, ut a
 fortiori procedat, ut non possit appellari à sententiâ

qua dictum sit, excommunicatum præstata cautione
 esse absolvendum. Cardinal. Alexand. in cap. quæ fronte,
 num. 10. ibi not. ult. de appell. Ruginell. in tral. de appell.
 § 2. cap. 3. num. 7. Scaccia de appellatio quæf. 17. limit. 42.
 numero 21. & non solum quando appellatio lable-
 quitur absolutionem, sed etiam quando præcedit can-
 dem absolutionem, ut tenet Lancelot. de atent. 2. 101
 p. cap. 12. præfatione, nu. 115. limit. 3. & idem Lancelot.
 in eadem 2. p. cap. 12. lim. 23. sub n. 2. ubi etiam loquitur
 quando quis est excommunicatus, & infat pro ab-
 solutione, & adversarius replicat, non esse absolu-
 dum, Decius in c. quæ fronte, sub n. 17. de appellat. qui
 loquitur, quando quis excommunicatus, & petit ab-
 solutionem ab eodem judge, qui eum excommunicavit:
 adversarius opponit, quod cum offensa sit manifesta,
 absolutione concedi non debet, etiam si excommunicatus
 veluti præfare cautionem de parando juri, iuxta
 cap. ex parte 24. de verb. sign. judge recipit oppositi-
 onem, & adversarius appellat, nihilominus judge, non
 obstante appellationem, absolvit; quia licet absolutione sit
 iusta, tamen tenet appellatione pendente licet uti
 talis potest per superiorum rescindi. Franc. in d. cap. quæ
 fronte, quæf. 4. n. 35. & sub n. 38. Lancelot. dicit cap. 12.
 lim. 21. num. 36. & 37. & d. limit. 23. sub num. 3. & vide
 Scacc. ubi proxime, anum. 22. cum seq. qui posuit Lance-
 lotum, & Philipp. Franchum aliquibus modis ampliat
 & limitat hanc doctrinam.

An. & quando judge superior, ad quem appellatum 105
 sit, ab solvere excommunicatum posuit, & debeat ad
 cauelam (si & in quantum indiget) ad tollendum
 murmur, & scandalum populi, vel quoquo modo: text.
 in cap. foliet. & text. in cap. venerabilibus cum suis, §. de
 107
 sententiâ excommunic. libr. 6. & que ibi adducunt globla,
 & Doctores, de interdicto, vel suspensione, vide text.
 in c. Apostolice, ubi Abb. Felin. & ceteri latè de exceptioni-
 bus, latè Covar. in praetatione, c. alma mater, de
 sententiâ excommunic. libr. 6. p. 12. per totum, ubi etiam an
 delegatus posuit ad cauelam absolvere, & an, & quan-
 do absolutione eadem debeat esse cum sola iuratoria cau-
 tione, de stando juri, & casus in quibus fidei sufficiunt
 requiratur, vide text. & ibi Philip. Fran. & ceteri in dicit.
 cap. quæ fronte, de appell.

Unum tamen adverte libet, quod cum superiores 108
 judges sic ad cauelam absolvant, & habilitant
 excommunicatum appellantes, ipsi indistincte non for-
 sum in judicialibus, sed & in ceteris communicantes,
 cum omnibus non existimantes censuras, & in contem-
 ptum suffraganorum, quod periculofum erat, ideo
 praxis obseruat, ut judges ad quem recepta appellatione,
 inhibeat judicii à quo, ut per aliquot dies non pro-
 cedat ad ulteriora, & in causa supercedeant (quoniam nos
 sobre cessoria, appellatum vulgariter) & ut simili acta
 transmittat, ex quibus superior informatus potest ju-
 dicare, servatā formā text. in d. cap. venerabilibus, &
 aliorum allegatorum jam: & si inventiat bene appella-
 tum, & male judicatum, potest vel ipse absolvere, vel
 ad inferiorem remittere absolvendum; si autem male
 appellatum inventiat, remittit ad eum; si autem dubium sit, in arbitrio judicis est vel absolvere, vel
 remittere, ut tenet Aitcharen, in d. cap. foliet. de sententiâ
 excommunic. 1. 6. & Abb. in c. per tuas de sententiâ excommunic.
 num. 2. & hac praxi utitur, quando appellatum post ex-
 communicationem, & absolutionem, & de quibus etiam nos
 diximus latius hoc eodem capite, quas ipse in 3. capitibus
 divisit, dicit procedere, & habere locum in suspensi-
 one, interdicto, quemadmodum & in excommuni-
 catione, sequuntur etiam omnes Doctores supra citati,
 qui de absolutione à quacunque censura expresse lo-
 quuntur.

109 Quæ doctrina, & resolutio in tantum vera est, ut a
 fortiori procedat, ut non possit appellari à sententiâ

prætermissa, a foro compet. lib. 6. & gloss. in cap. ut debi-
 tus honor, versiculo aliquoquin, de appell. & in cap. Romana,
 §. sententiâ de appell. in 6. ubi Geminianus versiculo querit,
 an excommunicatus.

110 Superior igitur non poterit absolvere excommuni-
 catum, nisi prius visis actibus, & facta inhibitione, pra-
 cipiens, ut ad ipsum transmittat, postmodumque,
 prout juris est, judicare, ad ipsum namque iurisdictio
 non devolvitur, nisi prius probata causâ verâ, & legit-
 imâ appellationis, ut secundum Innoc. in c. per tuas, de
 sententiâ excommunic. num. 4. tenet Zetola in d. prax. Episc. 2.
 part. versiculo appellatio, §. non queritur, &c. & per Hoi-
 sieni. in summa ist. de offic. deleg. §. qualiter finitatur,
 dicentem, male facere aliquique superiores metropolita-
 nos ab solventes excommunicatum appallentem, antea
 quam inhibeant inferiori, ut ne procedat per aliquot
 dies, secundum formam jam dictam, & transmittat
 acta, quid in criminali causa loquendo confirmat, &
 approbat sacram Concilium Trident. sess. 13. de reform.
 cap. 3. ibi, coram judge ad quem appellarunt, acta prima
 instantia omnino producunt, & judge nisi illis vīs, ad
 ejus absolutionem minime procedat; & in declaratio-
 ne Card. ejusdem cap. 3. 4. parte folio 25. verbo causa
 appellationis, &c. Congregatio censuit Episcopum, ad
 quem appellarunt fuerit, excommunicatum coram se
 111 comparent ad cauelam, posse absolvere, vīs actis,
 quibus iurisdictio sua fundetur, quamvis alias de me-
 ritis causa non cognoscatur, diffinitivè tamen, nisi vīs
 omnibus actis prima instantia, non posse juxta hoc cap-
 put sententiâ ferre.

112 Confito autem de contumacia judicis à quo recu-
 santis exhibere acta, partes erunt iudicis, ad quem appelle-
 latum est, ab solvere partem appallentem à molestatio-
 bus, & pronuntiare acta, & sententiam iuris à quo,
 si unquam reperiuntur cassa, & vana: ita loquitur
 eadem declaratio in princip. ver. adla prime instantia, ibi
 secundum d. positionem cap. ibi: is autem à quo appelle-
 latum fuit, intra triginta dies acta ipsa postulant
 gratis exhibent, aliquoquin causa appellationis bujum-
 di; prout ista fusserit terminetur: & ad illud quod
 idem Concilium dicit (appellant gratis exhibeat, &c.)
 intelligenda sunt de actis in criminali causa, confessis
 per judicem, vel fatim per Cancelleriam eius Episco-
 pi, vel qui acta tunc exhibere debet gratis; non tam
 intelligendum est de notario actuario, cùm omnino
 solvenda est merces, iuxta alia Concilii decreta, sezione
 24. de reform. cap. 20. & alibi paffini, & declaravit Congre-
 gatio ubi proxime, versiculo gratis exhibeat.

113 Hinc non inutile videbitur, examinare illam qua-
 stionem, an iudex Ecclesiasticus vim faciat, non defen-
 dit appellationem interpositam per mulierem, quam ad
 absolvendum. (vel quia adiutum tenet de jure, vel quia
 jubatur per superiorum, vel rogatur à tribuolis) eo quod
 personaliter ad absolutionem nanciscendam cogit, &
 compellit, comparent coram iudice de qua questione feme
 de facto vidi dubitari, licet apud neminem, neicum,
 taclam, & à judge vim fieri constat, nam cum jure pro-
 hibitus sit, ut mulieres nequaque debeant à judge
 personaliter trahi invitate, nec evocari causa ferendi te-
 stimoniū, aut alia quælibet, quæ in jure non inventitur
 expressa decisa, etiam autoritate literarum Sedis Apo-
 stolice, vel legatorum ipsius, aut alia quæcumque, sed
 tenuerit ad eundem tabellionem, aut aliam personam idoneam
 transmittat, vel ipse judge requirente qualitate
 negotii, text. est expressus in c. mulieris (quas vagari non
 convenient, nec virorum costibus immiceri) de iuridicis,
 lib. 6. text. etiam in auth. ut nulli judicium, in princ. ibi, sed
 siquidem pro fiscalibus debitis patiatur secundum le-
 genum mulierum, aut per virum suum, aut per se, aut
 per quam voluerit personam legitimè respondeat, &
 debet judge, vel ire, vel mittere tabellionem, vel perio-
 nam idoneam, ut actus perfectè expediatur, secundum
 text. & gl. in d. cap. mulieris, de iuridicis in 6. nam a judge

114 hanc opinionem, deteguntque hac in questione vi-
 olentiam fieri evidenter à jure, non deferendo appella-
 tionem interpositam per mulierem, quam ad
 absolvendum. Quoniam hoc gravamen talis est naturæ, ut ab eo licita sit appellatio: nam
 cum hoc beneficium à jure communis sit concepsum, ut
 pro his causis civilibus nullo modo debeat in iudicium
 trahi personaliter, sed per maritum, vel procuratorem
 quemlibet legitimè constitutum, audiatur, & si causa
 qualitas hoc requirat, ut persona ejus necessaria sit; de-
 bet judge, vel ire, vel mittere tabellionem, vel perio-
 nam idoneam, ut actus perfectè expediatur, secundum
 text. & gl. in d. cap. mulieris, de iuridicis in 6. nam a judge
 negante

CAPUT VI.

An iudex Ecclesiasticus vim faciat, non deferens appellationi interposita à sententia interlocutoria, lata super articulis ejus cause, à cuius diffinitiva prohibetur appellari.

SUMMARIUM.

- 1 A diffinitiva probita appellatione sive quoad unum tantum, sive quoad utrumque effectum simul, an probita intelligatur ab interlocutoria.
- 2 Quod non prohibetur, censetur concessum.
- 3 Analogum per se sumptum sive pro potiori significato.
- 4 Sententia appellatione de diffinitiva intelligitur.
- 5 Appellatio probita à sententia intelligitur à diffinitiva non ab interlocutoria.
- 6 Statutum probibens appellationem à sententia potestis, intelligitur de diffinitiva stricte.
- 7 Prohibitio compromittendi super causa, intelligitur super Principali, non super articulis incidentibus.
- 8 Appellatio probita heretico, quod diffinitivam duntaxat intelligitur, non quod interlocutoriam.
- 9 Interlocutoria non reparabili per appellationem à diffinitivo, recipit appellationem.
- 10 Gravamen non potest reparari, quando non potest appellari à diffinitiva.
- 11 A iudicata licet non appelletur; tamen ab interlocutoria incidenti licere qui dicant.
- 12 Prohibitio licet sit appellatio in remedio l. fin. de edito Divi Adria. & I. uni. Cod. si de moment. poss. ab interlocutoria incidenti qui teneant.
- 13 A diffinitiva licet probita sit appellatio, admittitur tamen ab ordinato processu.
- 14 Appellatio ubi à diffinitiva probita est, pariter censeri probitam ab interlocutoria, & emergenti, defenditur.
- 15 Paclum inter partes, ne appelletur in causa, intelligitur etiam prohibito ab interlocutoria.
- 16 Claustra (appellatione remota) intelligitur etiam respectu interlocutoriae.
- 17 Summaria ubi est causa, omnes ejus articuli summariti sunt, &c. 28.
- 18 Causa, & ratio prohibitiva appellationis in causa appellatione militia etiam in interlocutoria.
- 19 Statutum probibens appellationem à diffinitiva, intelligitur & in interlocutoria, ubi militia eadem ratio.
- 20 Statutum probibens de nullitate dici, intelligitur etiam in interlocutoria.
- 21 In causa que convenienter, debent & in effectu convenire.
- 22 Casus, quo neclit aquitatis, & rationis identitas, non sunt quod juris dispositionem separandi.
- 23 Ab interlocutoria facilitus jus appellationem tollit.
- 24 Naturae eis questionis incidentis in causa principali, que de ipso principali, & 27.
- 25 De parte quod partem idem est, quod de toto quod totum.
- 26 Prohibita appellatio à causa principali, probitetur etiam ab accessoriis.
- 27 Appellatio ubi est probita ex natura causa prout alimentis, &c. intelligitur probitetur ab incidentibus.
- 28 Prohibetur cum quid, censetur etiam probitum omne, per quod pervenire ad illud.
- 29 Per interlocutoriam pervenire ad diffinitivam.
- 30 Appellatio si est probita à laude, non prohibetur à preambula compulsione.
- 31 Appellatio ubi est probita à principali, an ita intelligatur ab interlocutoria, vari varia dixerit.

32 Abbatis

- 32 Abbatis opinio refertur.
- 33 Angeli distinctio refertur.
- 34 Aggidii Belli distinctio refertur.
- 35 Decii distinctio refertur.
- 36 Rebiffi opinio refertur.
- 37 Achil. Personal. distinctio refertur.
- 38 Scaccia opinio refertur tenetis absolute prohibitam appellationem in causa principali, censetur prohibitam ab interlocutoria.
- 39 Appellatio ubi admittitur quod devolutum, non potest dici, quod interlocutoria non posse reparari per appellationem à diffinitiva.
- 40 Gravamen in possessoria reparatur in peitorio, secus h. super peitorio, iudicium non expectatur.
- 41 Doctorum omnium resolutio in questione proposita, & distinctiones non integrè satisficiunt.
- 42 Autoris distinctio refertur in proposita questione.
- 43 Appellatio probita quod suspicuum tantum in causa principali, censetur prohibita ab interlocutoria super incidenti, aut emergenti articulo.
- 44 Statutum generaliter probibens appellationem à tali causa intelligitur prohibere à qualibet eis interlocutoria.
- 45 Idem in statuto probibens compromissum.
- 46 Oratio indebita negativa concepta universalem significacionem habet.
- 47 Negatio opposita subiecto, aut termino communis, facit orationem universalem.
- 48 Statutum probibens appellationem specialiter à sententia, intelligitur de diffinitiva, non de interlocutoria, cum sit stricte iuri.
- 49 Statutum probibens appellationem, est odiojum, & restringendum, in minus latet sit consuene.
- 50 & 51. Ratio per quam statutum probibens appellari à sententia, similiter etiam in interlocutoria, de ipsa intelligitur, licet sit stricte interpretandum.
- 52 Prohibita appellatione in causa principali, prohibetur ab interlocutoria, etiam si alii ab ipsa licuerint appellare.
- 53 A competencia, vel incompetencia appellatio admittitur etiam ubi sit probita à diffinitiva, quod suscepimus tamen.
- 54 A competencia, seu incompetencia non censetur probitudo appellatio, quandocumque probitetur ab interlocutoria.
- 55 Incompetencia exceptio quandoque opponitur, ad impedientem sententia executionem.
- 56 Prohibita appellatio per statutum non intelligitur prohibita à sententia super incompetencia.
- 57 Jurisdictionis defectus exceptio non censetur exclusa à dispositione probitente omnes exceptiones.
- 58 Interlocutoria super legitimatione personarum admittat appellationem, ubi causa principali illam non recipit, puta, quia est exercitaria.
- 59 Legitimatio personarum in quounque iudicio necessaria est.
- 60 Exceptio incapacitatis, in qualibet iudicio exercitio admittendam.
- 61 Legitime actor & reus debent compare in qualibet iudicio.
- 62 Legitimatis exceptio non censetur exclusa à qualibet statuto, omnes exceptions adversus instrumentum excludente.
- 63 Legitimatis exceptio etiam post tres sententias potest opponi.
- 64 In iudicio ex l. fin. Codice de edito divi Adriani, interlocutoria procuratorem legitimatum non esse, vel aliquem non habere legitimam personam stanti in iudicio, recipit appellationem.
- 65 Et in pronuntiatione, quem esse, vel non esse tutorem.
- 66 Beneficii curati proviso non recipit appellationem, & procedatur summarie.
- 67 Oppositio, si declaretur esse, vel non esse filium paternalem, aut alijs personam legitimam, licet appellatio in provisione curati.
- 68 & 69. Appellatio permititur ab ordinato processu, etiamsi in causa principali non admittitur quod diffinitivum.
- 70 Hieronymi Gonzales opinio reprobatur.
- 71 A iudice procedente ordinarie, cum debeat procedere summarie, tanquam ab inordinato processu licet appellare.
- 72 A iudice procedente summarie, aut executive, ubi ordinarie debuit procedere, licet appellare.
- 73 Nisi quando summarie procedere, relinquatur iudicis potestatis.
- 74 Ordinari judicarium servare, non potest nocere.
- 75 A iudice non faciente quid eius potestati relinquitur, non licet appellare.
- 76 Ad testium inabilitum, seu post terminum probatorium admisso appellatio admittitur, etiam ubi à diffinitiva prohibetur quod suspicuum.
- 77 Sententia interlocutoria, si per dolum, aut injuriam feratur, appellationem recipit, etiam ubi à diffinitiva prohibetur.
- 78 Idem si in sententia, que fertur per latam culpam, cum dolo equiparet, ibid.
- 79 Sententia lata per dolum judicis nulla est, nec transit in rem iudicatan.
- 80 Sententia nulla executionem non meretur.
- 81 A diffinitiva probita appellatio quod utrumque effectum censetur permisit à qualibet interlocutoria incidenti.
- 82 Ab interlocutoria appellatur, quando per appellationem à diffinitiva reparari nequit.
- 83 Statutum probibens devolutiva ubi à diffinitiva datur, non potest dici, gravamen in interlocutoria non posse reparari per appellationem à diffinitiva.
- 84 & seqq. Concil. Trid. sess. 13. de reform. cap. 13. ponderatur.
- 85 Appellatio, ubi simpliciter à iure reperitur probita, intelligitur quod utrumque effectum.
- 86 Principia à voluntate que pendent, impossibilitate iudicantur.
- 87 Appellatio ubi probitetur in delictis, non intelligitur probita ab incidentibus.
- 88 Iura adaptantur ad ea, que frequenter accident.
- 89 Gravamen non reparari per appellationem à diffinitiva verificatur quando ab ea est probita, quod utrumque effectum, non quod suspicuum tantum.
- 90 & 91. Haretico licet probitetur appellatio à diffinitiva, non tamen ab interlocutoria, & quare.
- 92 L. 1. §. quantum fit de appellatio, verba ponderantur.
- 93 Prohibita appellatio à diffinitiva à causa principali quod suspicuum, appellatione à qualibet interlocutoria regulariter deferendum non est.
- 94 Prohibita appellatio à causa principali quod utrumque effectum, admittenda est à qualibet gravamine incidenti.
- 95 A possessori an fit appellatio probita quod unum, vel utrumque effectum, duo sunt contraria opiniones.
- 96 A possessori si fuisse appellatio probita quod utrumque (ut plurimi putant) verum fore, permisit esse à qualibet interlocutoria, ibid.

Hujus questionis, ut debitum consequamur existim, in duas cogimur ius imitantes, partes dividere, aut distinguere, scilicet, in appellations ab interlocutoriis latis in causa, cuius diffinitiva prohibetur appellatio, quod effectum suspicuum tantum, & in appella-